

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

81. An Abbates benedicti possint conferre Diaconatum, & Subdiaconatum
suis subditis? Et quid erga non subditos? Et an vbi Concilium Trident. non
est receptum, nulla sit super hoc difficultas? Et an ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

que Religionis, Ordinis, vel Instituti, etiamsi habeant litteras dimissorias suorum Prælatorum Regularium.

Et an aliqui Abbates hodie possint suis subditis conferre Ordines aliquos maiores? Ex part. 7. tr. 11. & Misc. 2. Ref. 42.

§. 1. DE hac questione olim in Sicilia magna altercatio fuit inter viros doctos, & ego latius de illa disserui in p. 5. tr. 13. ref. 93. & pro utraque parte validas rationes, & numerum Doctorum adduxi, nolui tamen sententiam meam proferre, sed resolutionem dicti dubij ad Oraculum Purpuratorum Patrum remisit, sed iam ab ipsis questionem insimpofitum est: nam factio verbo cum Sanctissimo D. N. Urbano VIII. feliciter nunc regnante, Sacra Congregatio Concilij Tridentini partem negativam novissimè determinavit, vnde in Postero de hac non erit locus disputationi, & quia dictam declarationem ad me misit amicissimus, & nunquam fatis laudatus Dominus meus, Franc. Paulcius dictæ Congregationis Secretarius meritisissimus, ideo per extensum hic illam in gratiam curiosorum apponam.

2. Die 25. Novembris 1641. Sacra Congregatio Eminentissimorum Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum, utraque parte infirmante, ore, & scriptis, ac rationibus hinc inde deductis, mature examinatis inherendo decisioni Rotæ Romanæ sub die 27. Aprilis 1592. coram bono mem. Cardin. Seraph. de ord. fel. rec. Clementis VIII. factæ, necnon declarationibus eiusdem S. Congregationis dictæ decisionis conformibus subsequutis, censuit improbare opinionem contrariam; Abbates Regulares Benedictos eiusdem Congregationis Casinensis, seu alterius Congregationis, vel Ordinis, aut Instituti, habentes etiam iura Episcopalia, seu quasi Episcopalia, vsunque Mitræ, Baculi, & benedicendi, ac facultatem primam Tonsuram, & minores Ordines conferendi, non posse dictam primam Tonsuram, nec alios Ordines minores nisi suis subditis Regularibus conferre; non autem Regularibus alterius Congregationis, Ordinis, vel Instituti, etiamsi habeant litteras dimissorias suorum Regularium, & consensum Ordinariorum, intra quorum Diocesum fines, ipsi Regulares ordinandi existunt; & multò minus personis secularibus, etiam habentibus litteras dimissorias à suis Ordinariis.

3. Ac propterea inhibuit Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Prælatibus inferioribus, tam secularibus, quàm regularibus, vt in futurum concedere non audeant supradictas litteras dimissorias huiusmodi Abbatibus directas, nec ab istis recipi. Quod si secus fiat, tam concedentes, quàm ordinantes, à collatione Ordinum suspensi remaneant, præter alias penas arbitrio eiusdem Congregationis reservatas.

4. Quam declarationem Sanctissimus D. N. die 17. Ianuarij 1642. ad se relata approbavit, & inviolabiliter observari iussit; vnde ex his corruunt ea, quæ novissimè docuit amicissimus P. Leone de cons. ref. 6. num. 18. & seq. qui, vt reor hanc declarationem videre non potuit.

5. Sed an aliqui Abbates hodie possint suis subditis conferre Ordines maiores, magna est inter Doctores altercatio. Affirmant aliqui, quos citat, & sequitur Caramuel in Reg. D. Bened. cap. 62. n. 1626. vbi sic ait: Afferunt communiter Theologi, neminem præter Episcopos posse conferre Ordines sacros, illos, inquam, quos maiores dicimus; contrarium tamen probabilius est legitima praxi confirmante: Nam Abbati Cistercij, & quatuor primis Coabbatibus conceditur ab Innocentio VIII. anno 1589, vt

Tom. II.

Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines conferant: ille nimirum quibuscumque totius Ordinis, isti suorum Monasteriorum Religiosis. Hoc privilegium est in praxi, & hodie supersunt qui ad maiores Ordines ab his Abbatibus fuerunt promoti. Cumque Coabbatibus conceditur, Monasteriorum suorum Religiosos posse ad illos Ordines promovere, nomine Monasteriorum suorum omnes filiationes veniunt intelligenda; sunt enim Coabbatum Monasteria quibus præsumt autoritate extraordinaria, Citant hoc privilegium Victoria testis oculatus, Nauat. conf. 13. lib. 15. de prinil. Rodrig. de Regul. tom. 1. q. 18. art. 2. & 4. & Philibert. Marchin. Nouariensis tr. 1. de Sac. Ord. par. 2. cap. 13. n. 9. Vivaldus, & Chamerota hoc à Tridentina Synodo reuocatum asserunt, sed notante citato Philiberto non approbant: imò eos hoc improbabiler asserere conat ex praxi, quæ etiam hodie perennat. Ita Caramuel, cuius sententiam approplexus est etiam Ioannes Baptista Tiberius in instr. Ord. cap. 6. q. 37. Sed negatiuum sententiam mordicus tener Candidus tom. 4. disquis. 4. art. 3. dub. 20. vbi citat Coninch, Layman, Nugnum, & Fornarium, asserentes Abbates Cistercienses sui Ordinis Monachis Subdiaconatum conferre non posse: ergo sententiam meam non promam, sed resolutionem dubij ad Sacram Congregationem remitto.

RESOL. LXXXI.

An Abbates non benedicti possint conferre primam Tonsuram, & Ordines minores sibi non subditis? Et an possint supradictos Ordines conferre Nonitiis? Ex p. 11. tr. 2. & Misc. 2. Ref. 30.

§. 1. Affirmatiuè respondet Bruno part. 2. tractatu 7. cap. 3. propos. 3. vbi sic statuit; Abbates non benedicti possunt similiter, ac benedicti suis subditis Regularibus, & secularibus, ac aliis etiam secularibus, & Regularibus non subditis primam Tonsuram, & quatuor Minores conferre.

Sup. hoc in Ref. præterita, &c.

2. In duplici genere sunt Abbates non benedicti, alij enim sunt Abbates non benedicti, quibus benedictionem Episcopus recusavit, alij autem quibus non recusavit, nec benedicendi sunt: quoad primum genus Abbatum propositio probatur ex cap. 1. de suppl. neglig. Prælatorum, in quo habetur, si Episcopus ter cum humilitate, & deuotione, sicut conuenit requisitas, Abbatem benedicere renuerit, liceat Abbati proprios Monachos benedicere, & alia quæ ad Officium pertinent exercere: Sed ad illorum officium spectat primam Tonsuram, & quatuor minores Ordines conferre: ergo illa omnia (licet recusata benedictione) possunt exercere: nec potest dubitari, quin Papa hoc privilegium possit concedere, quoniam hæc benedictio non imprimit characterem, neque est ex Christi institutione, vt necessaria reputetur ad hanc concessionem: sicut ergo Papa potest simpliciter Sacerdoti absque præuia benedictione committere potestatem conferendi Confirmationem, sic & facultatem illos Ordines conferendi, sicut de facto illam commisit, ac sic tenent citati Hostiensis, & Aruilla Aurea, qui addunt dictos Abbates non posse conferre illos Ordines in Monasteriis non alienis exemptis, quod ego crediderim, si Episcopus illorum superior non consentiat: si autem non consenserit, vel illos vocauerit, posse tunc temporis Ordines prædictos conferre, cum vt supra probatum est, possit Episcopus subditis huiusmodi Ordines ministrare, nullique propterea fiat iniuria.

Sup. contentio in hoc, & duobus §§. seqq. ad litteram inf. in Ref. 83. in §. In duplici genere, & duobus §§. seqq.

3. Quoad autem aliud genus Abbatum non benedicti

Sup. hoc inf. in Ref. 82. & in tom. 3. tr. 1. Ref. 69. §. Sed ego, ante med. & in Ref. 70. §. 1. ante med. & in Ref. 71. paulo post initium.

nedictorum neque benedicendorum, vt sunt Abba-
tes triennales non reperitur quidquam super hoc il-
lis à iure communi concessum, sed tantum ex pri-
uilegijs extra illud ius vagantibus, & probatur pro-
positio quoad illos ex concessione Eugenij IV. 1437.
facta Cisterciensi familia in Hispania, in qua vult vt
Abbares Triennales, licet eis munus benedictionis
non impendatur, omnibus & singulis honoribus,
præminentijs, priuilegijs, prærogatiuis, iuribus, &
in signibus Abbatialibus fungi possint. Et quamuis
de hoc priuilegio vtpote terminis nimis generalibus
concesso dubitari posset, nihilominus Iulius II. pri-
uileg. 9. n. 7. omnem prorsus sustulit dubitationem,
concedendo dictis Abbatibus Ordinis Cisterciensis
illam potestatem his verbis; Nec non Nouitios, &
alios quoscumque dicti Monasterij subditos, prout
poterant præfati perpetuo Abbares Clericali chara-
ctere insigniendi; vbi Suarez proximè citatus n. 25.
per clericalem characterem intelligit quatuor Minores
vltra Tonsuram, & ita praxis habet etiam apud
Hæretes Congregationis Fulienis eiusdem Ordinis
Cisterciensis; quam etiam facultatem concessit idem
Iulius Congregationi Mileuitanæ referente Com-
pendio priuilegiorum illius Congregationis priuile-
g. 13. fol. 10. & Eugenius IV. Congregationi Sani-
ctæ Iustinae, vt habetur in *Compend. priuileg. Montis
Oliueti priuileg. 50. & 51.* & à Leone X. Camaldulensibus
eamdem etiam facultatem factam notat Mar-
cellinus à Sancto Benedicto in *Compendio priuile-
giorum Fulienf. verb. Abbas n. 2.* & denique Clemens
VIII. priuilegia Camaldulensium confirmando de-
clarauit, & de nouo concessit eorumdem Abbatibus,
etiam non benedictis, & Prioribus similiter, quod
possint Ordines Minores conferre suis subditis Re-
gularibus, sub Data die 3. Augusti 1594. sic Archian.
Roman. de priuileg. verb. Abbas.

4. Et denique id etiam declarauit Sacra Congre-
gatio Tridentina referente Barbosa in *Collectan. verb.
Ordo*, die 16. Februarij 1610. affirmatque de iure id
posse, licet non sint benedicti, sed tantum trienna-
les: sic etiam tenet Tamburinus de iure Abbat. qu. 3.
& idem resolutum fuisse 1619. refert. Archang. Ro-
man. de priuileg. verb. Ordines. Et quamuis ferè hæc
omnes concessiones non loquantur nisi de subditis,
attamen à Doctoribus extenduntur ad non subditos
cum circumstantijs in præcedentibus appositis; ra-
tio est, quoniam si Prælati huiusmodi priuilegijs,
prærogatiuis, &c. sicut benedicti gaudent, & ben-
edicti hoc iure potantur, sine dubio hic etiam illo
gaudebunt. Ita Brunus.

5. Sed hanc sententiam ego in part. 7. tract. 11.
resol. 42. reprobaui ex Decisione Sacræ Congrega-
tionis facto verbo cum Sanctissimo, vnde corruunt
ea quæ asserit Machadus tom. 2. lib. 5. part. 3. tract. 1.
docum. 2. num. 2. & alij. Et ita præter Doctores à me
citatos tenet Caltrus Palaus tom. 4. tract. 23. punct. 14.
n. 4. Dico itaque, Tridentinum sess. 23. cap. 10. de re-
format. hanc restrinxisse potestatem, ne Abbares, &
alij exempli existentes intra fines alicuius Diocesis,
& idem est etiam extra existentem, quibusque alijs
à iure competeat Ordines minores conferre; ne-
quam, primam Tonsuram, Ordinesque Minores
conferant alijs, quam Regularibus sibi subditis.

6. Sed difficultas est, an Regularibus Nouitijs
sibi subditis possint Ordines conferre? Affirmare vi-
detur Layman lib. 5. sum. tract. 9. cap. 9. num. 2. eo
quod iure antiquo in cap. Abbares de priuileg. in 6.
prædictis Abbatibus concessa fuerit hæc facultas,
ibi: Nec eis licitum sit alijs, quam Monasteriorum
suorum Conuersis, & qui ad illa conuolauerint, sci-
licet vt ibi conuertantur, & fiant Monachi (vt in-

Quæ hic est
Ref. antec-
dens, & in
alijs eius
primæ not.

Sup. hoc in-
fra in Resol.
84. §. Quia
& in Resol.
5. Secundo,
quod Abba-
tes, & in to.
5. tr. 1. ex do-
ctrina Ref.
27. §. vlt.

quit Glossa) & in quos Ecclesiasticam, & quasi Epis-
copalem iurisdictionem obtinent, primam clericalem
conferre tonsuram. Quæ tamen facultas per Tri-
dentinum non videtur reuocata, cum solum testimo-
nium subditos: at Nouitij sub nomine Regulari præ-
cipue in decreto favorabili veniant, & aliunde fau-
dantur Ordinanti. Ergo.

7. Cæterum verius censeo, nequaquam posse
prædictos Abbares Nouitijs Regularibus Ordines
conferre: quia Nouitius, esto Regularis, Ordines
sibi, vt priuilegijs Regularium gaudeat, non tamen
Abbatibus subditis pleno iure, sed solum quatenus
ad probationem Religionis fuerit necessarius, vt
bene notauit Sanchez lib. 6. sum. cap. 27. num. 176. Resol.
probationem autem Religionis necessarius non est
subiectio pro Ordinibus suscipiendis, vt de hoc
stat: Ergo Regularis Nouitius quoad Ordines sus-
ceptionem Abbati subditus non est. At Tridentinum
solum concedit Abbatibus, vt Regularibus sibi
subditis Ordines conferant. Non igitur possunt
Nouitijs conferre. Atque ita tradunt ex quadam
Constitutione Pij V. Nauarr. cap. 27. num. 176. Resol.
driquez tom. 3. q. 97. regular. quest. 23. art. 2. in fine. Mar-
rand. Man. Prælat. tom. 1. quest. 38. art. 1. in fine. Hen-
riquez lib. 10. cap. 23. n. 3. in comment. licti.
Lapus in cap. cum nullus num. 3. de tempor. vicijs.
in 6. & ibi Ancharan. num. 5. & alij.

RESOL. LXXXII.

An Abbares benedicti possint conferre Diaconatum, &
Subdiaconatum suis subditis?
Et quid erga non subditos?
Et an vbi Concilium Tridentinum non est receptum,
nulla sit super hoc difficultas?
Et an Abbares communicantes possint illa facultate
viri? Et part. 11. tr. 2. & Misc. 2. Resol. 40.

§. 1. AD hoc dubium sic respondet Brunus part. 7.
tract. 7. capit. 3. propos. 5. Videtur latius per
probabile, quod Abbares benedicti, qui participat
in omnibus priuilegijs cum Abbate Cisterciensi, &
quatuor Abbatibus principalibus eiusdem ordinis,
possint conferre Subdiaconatum, & Diaconatum Or-
dines iis, quibus possunt Tonsuram, & Minores
conferre.

2. Quod Abbas Cisterciensis, & quatuor primi
Abbares illius Ordinis sint hoc priuilegio decorati,
ostendit vsus, & concessio Innocentij VIII. Balla-
quæ incipit, *Expositis tue deuotionis*, in qua hæc ver-
ba ad dictos Abbares directa habentur, At ne Mon-
achi dicti Ordinis pro suscipiendis Diaconatus, &
Subdiaconatus Ordinibus, extra Claustrum hinc in-
de discutere cogantur, & successores tuis, vt quæ-
buscumque dicti Ordinis Monachis, alijs vero quæ-
ratur Abbatibus præfatis, ac eorum successoribus, vt de
suorum Monasteriorum prædictorum Religionis
quos ad idoneos repereritis, Subdiaconatus & Dia-
conatus Ordines huiusmodi, alias ritè conferre li-
berè, & licetè possitis: auctoritate Apostolica & ex
certa scientia tenore præsentium de speciali dono
gratiæ indulgemus; Quibus constat hanc facultate
tem expressè illis impartiri.

3. Obicitur, Tridentinum sess. 23. cap. 10. dictis
Abbatibus solum dat facultatem conferendi Tonsu-
ram, & quatuor Minores; & cap. 11. vlt. vt Episcopus
copus examinet Regulares prælatos ad sacros
Ordines suscipiendos, ab probandum si digni sunt,
cum clausula reuocatoria priuilegiorum Regularium.